

Avantajele și Perspectivele Cultivării Alacului și Speltei în Bulgaria

Автор(и): проф. дсн. Илия Станков

Дата: 23.11.2016 Брой: 11/2016

În ultimii 10–15 ani, în legătură cu schimbările semnificative survenite în agricultura bulgară, interesul unui număr de proprietari privați de terenuri și fermieri din diverse regiuni ale țării pentru alac – o cultură cerealieră străveche – a crescut. Pe lângă publicațiile agricole de specialitate, acesta a fost discutat și în emisiuni la radioul și televiziunea bulgară, unde se pune adesea întrebarea care sunt avantajele alacului și alacului cu spic în țara noastră și care sunt perspectivele pentru cultivarea lor. Partea a II-a – Alacul cu spic

Interesul pentru alac și alacul cu spic crește odată cu cererea tot mai mare pentru produse sănătoase și cultivate ecologic, precum și cu mișcarea anti-fumat în întărire. Cel mai probabil, suprafețele în scădere destinate tutunului din Bulgaria ar putea fi ocupate de aceste grâne.

Grâul alac cu spic – *Triticum aestivum* subsp. *spelta* este o specie de grâu cultivată până la mijlocul secolului XX, după care a fost complet înlocuită de grâul comun. Astăzi este perceput ca un aliment sănătos, deoarece are un procent mai mare de proteine decât grâul, precum și o cantitate mare de fibre, minerale și vitamine. Conține aproape dublu mai multă vitamină A și vitamine din grupa B, grăsimi, fosfor și proteine, în timp ce cantitățile de gluten sunt minime.

Are un sistem de rădăcini foarte bine dezvoltat. Tulpina este puternică și nu este predispusă la culcare. Spicul este lung, cu o formă pătrangulară și o structură lăsată. Spiculeții sunt separați unul de altul, dar boabele sunt complet închise de palee.

Opinia unanimă a majorității cercetătorilor este că alacul cu spic suportă bine frigul și este o plantă rezistentă la iarnă. Având suficientă umiditate, germinează la 1–2 °C, iar la 2–4 °C este capabil să se dezvolte. Plantulele ieșite iernează ușor chiar și la minus 15–20 °C. Alacul cu spic este sensibil la făinarea, precum și la rugina brună și galbenă.

Comparat cu grâul comun de toamnă *Tr. aestivum*, este mai pretentios în ceea ce privește precipitațiile și este mai puțin tolerant la secetă. Cu precipitații abundente și soare puternic se dezvoltă rapid și se înspică. Comparativ cu alte specii de grâu, înainte de începerea vegetației suportă să stea sub apă pentru o perioadă mai lungă, deoarece are o toleranță mai bună la înmuiere. În acest sens, grâul alac cu spic este deosebit de potrivit pentru acele regiuni ale țării unde se observă anual înmuierea și formarea de suprafețe de apă, în care plantele pier.

Alacul cu spic nu este deosebit de pretentios în ceea ce privește diferitele tipuri de sol. Este capabil să se adapteze la solurile sărace din munți și produce recolte chiar și pe soluri acide și saline.

În perioada de fertilizare, alacul cu spic răspunde activ la prezența cuprului (Cu) în sol, respectiv la cantitatea sa insuficientă, deoarece acesta are un efect pozitiv în acest ciclu de dezvoltare asupra desfășurării proceselor biochimice. Cauza spicilor albiți care se observă anual în culturile cerealieroase ar trebui căutată în lipsa Cu. Dacă solul conține 2–4 ppm cupru, această cantitate este insuficientă. Conținutul de cupru din sol ar trebui să fie de cel puțin 6–10 ppm.

Timp de doi ani, Eco-ferma "Dunav" SRL – Vidin a cultivat aproximativ 2.000 de decare de grâu alac cu spic cu asistența unei companii germane. S-a obținut o recoltă de aproximativ 100–150 kg/decare fără aplicarea vreunei fertilizări. De asemenea, nu s-au folosit erbicide, fungicide și insecticide.

Opinia noastră este că grâul alac cu spic are un potențial productiv mai mare decât alacul cu un bob și cu două boabe.

Având în vedere starea actuală a ameliorării grâului în lume și în țara noastră, este pur și simplu de neconceput ca agricultura noastră să revină la cultivarea alacului și alacului cu spic pe o scară de producție mare.

Pe lângă soiurile de grâu comun și dur, există și alte culturi cerealiere precum triticale, secară, orz și ovăz, care au avantaje dovedite față de alac și alacul cu spic, care sunt culturi ale unei agriculturi extensive de altădată. Cu toate acestea, ghidați de rezultatele obținute în ultimii ani și de marele interes al unui număr de fermieri privați și arendași pentru alac și alacul cu spic, considerăm că aceste culturi pot fi semănate pe suprafețe limitate, dar aceasta nu este perspectiva pentru agricultura bulgară. Piața internă pentru ele este limitată, dar dacă piețele internaționale sunt dezvoltate și cererea crește, nu există niciun motiv pentru care suprafețele să nu fie extinse la 25–50 de mii de hectare și mai mult în țară.

Este, totuși, greșit să presupunem că problemele creșterii producției și îmbunătățirii calității boabelor pentru pâine și furaje vor fi rezolvate de alac și alacul cu spic.

De aceea considerăm că prioritatea ar trebui să fie dată în mod rezonabil cultivării grâului comun și dur de toamnă, triticale, secarei, orzului, ovăzului și altor culturi, oferind în același timp oportunități acelor fermieri care manifestă un interes deosebit pentru alac și alacul cu spic să treacă la cultivarea lor, în funcție de interesele lor economice și de necesitatea utilizării boabelor lor în balanța alimentară a țării. În plus, cu includerea acestor culturi în producție, se creează condiții pentru extinderea gamei de produse din agricultura ecologică.

Poziția exprimată de noi cu privire la cultivarea alacului cu un bob și cu două boabe, precum și a grâului alac cu spic, în producția de cereale a țării nu ar trebui percepută de producătorii noștri de cereale ca o practică obligatorie de ultimă instanță. Decizia finală ar trebui să fie luată de fermierii individuali din diferitele regiuni ale țării, în funcție de interesele lor economice.